

LUPP 2023 – Ungas livssituation i Ale kommun

FoU-rapport april 2024

Åsa Nilsson & Miriam Hansen

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Göteborgsregionen 2024
FoU i Väst
Box 5073, 402 22 Göteborg
gr@goteborgsregionen.se
www.goteborgsregionen.se
Åsa Nilsson & Miriam Hansen

Innehåll

LUPP-undersökningen i Ale kommun.....	4
Om målgrupp, genomförande och resultatens tolkningsram	5
Målgrupper	5
...med fokus på åk8 till följd av stort bortfall i gymnasiet.....	5
Genomförande och svarsfrekvens i åk8.....	6
Om resultatredovisningen	7
Sammanfattade resultat	8
LUPP 2023 i Ale visar till exempel att.....	8
Fritid	9
Skolan	9
Politik och samhälle	10
Trygghet	12
Hälsa och livstillfredsställelse.....	13
Arbete.....	15
Framtid	16
Slutord	17
Bilaga.....	18
Resultatdiagram	20

LUPP-undersökningen i Ale kommun

LUPP-enkäten är ett verktyg för kommuner och regioner som vill få kunskap om hur unga har det, hur de mår och vad de tycker om att leva i sin kommun.

Undersökningen ger Ales invånare, tjänstepersoner och politiker större kunskap om ungas erfarenheter. Det ökar möjligheterna att förbättra ungas situation i Ale. Resultaten utgör ett bra underlag att utgå från i samtal mellan den kommunala organisationen, de politiska partierna och ungdomar för ökade insikter om ungas livssituation i kommunen. Att regelbundet genomföra LUPP-undersökningen gör det möjligt att följa resultaten över tid.

Tillsammans med resultat från andra undersökningar och uppföljningsdokument utgör LUPP en god grund för att kunna identifiera behovsområden.

LUPP-enkäten är ett nationellt verktyg som tillhandahålls av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).¹ Själva enkätinsamlingen svarar kommunen för.

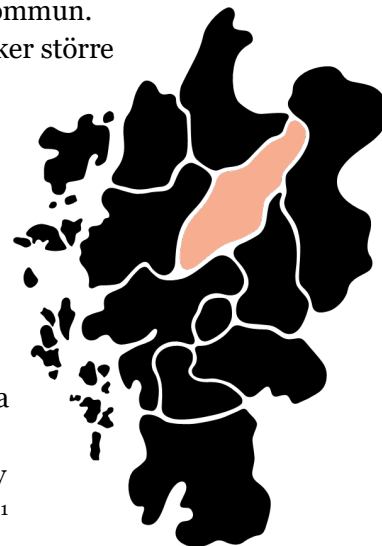
Ale har genomfört LUPP fem gånger tidigare: 2007, 2010, 2013, 2017 och 2020. I genomförandet av LUPP 2023 samverkar Ale kommun med nio andra kommuner i Göteborgsregionen², med stöd från GR, FoU i Väst, som ansvarar för föreliggande resultatrapport.

LUPP-enkäten innehåller många frågor. Fokus i denna redovisning ligger på de enkätfrågor som, inom olika områden, kan fungera som indikatorer på social hållbarhet.³

Resultaten presenteras tematiskt utifrån de avsnitt som LUPP-enkäten innehåller (men i lite annan ordning): fritid; skola; samhälle och demokrati; trygghet; hälsa; arbete och framtid.

Rapportupplägget speglar övriga lokala LUPP-rapporter från GR, FoU i Väst. Resultaten presenteras i sammanfattad form, för att underlätta jämförelser mellan svarsgrupper och mellan kommuner.

De lokala rapporterna kommer att följas av en fördjupande analysrapport baserad på det sammantagna enkätunderlaget från de tio kommuner i Göteborgsregionen som genomfört LUPP 2023, som en del av kommunernas uppdrag till GR, FoU i Väst. Rapporten kommer ha fokus på psykisk hälsa. Därutöver publiceras under våren/försommaren 2024 en diagramrapport där samtliga kommuners resultat redovisas för direkt jämförbarhet inklusive en bakgrunds- och metodbeskrivning av kommunernas genomförande (se www.goteborgsregionen.se/lupp).

¹ LUPP står för *Lokal uppföljning av ungdomspolitik*. Läs mer här: <https://www.mucof.se/lupp>

² Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

³ Samma fokus har gällt de tidigare LUPP-rapporter som GR, FoU i Väst har tagit fram på uppdrag av samverkande kommuner i Göteborgsregionen.

Om målgrupp, genomförande och resultatens tolkningsram

Målgrupper

Genomförandet av LUPP 2023 i Ale omfattade ursprungligen två målgrupper av ungdomar:

1. Elever i årskurs 7–9 på en skola i Ale kommun, inklusive ungdomar som bor i någon annan kommun. *Observera att den här GR-rapporten är avgränsad till årskurs 8, för jämförbarhet med de nio andra GR-kommunerna som genomfört LUPP 2023 endast i denna årskurs. Enkätsvaren från övriga årskurser kommer Ale kommun att analysera lokalt.*

2. Kommunens invånare på gymnasiets år 2 (inklusive introduktionsprogram), oavsett i vilken kommun som gymnasieskolan ligger, samt ungdomar som inte går i gymnasiet födda år 2006⁴.

Skolelever på anpassad grundskola i Ale kommun har inte omfattats av genomförandet med ordinarie LUPP utan de har genomfört ”Anpassad LUPP”.⁵

...med fokus på åk8 till följd av stort bortfall i gymnasiet

Den här rapporten kommer enbart redovisa resultat för målgruppen i årskurs 8. Orsaken är ett begränsat svarsunderlag med en låg svarsfrekvens i gymnasiegruppen, som gör resultaten alltför osäkra. Av Ales cirka 450 gy2-ungdomar på gymnasiets år 2 kommun erhöles svar från 105 ungdomar, motsvarande en svarsfrekvens på 23 procent.

Beträffande de 49 ungdomar som går Yrkesgymnasiet, där LUPP genomfördes i klassrummen, var svarsfrekvensen väsentligt högre: 80 procent. Ale gymnasium deltog inte i kommunens genomförande men flertalet av skolans 25 Ale-ungdomar på år 2 bör ha fått inbjudan att delta genom det brev med enkätlänk som kommunen skickade hem till alla sina invånare födda 2006.⁶ 4 enkätvar inkom från elever på Ale gymnasium, motsvarande en svarsfrekvens på 16 procent.

Cirka 83 procent av Ales ungdomar går på gymnasieskola i en annan kommun. Det gör det till en stor utmaning att genomföra LUPP i den målgruppen. Den samverkan kring LUPP som finns inom Göteborgsregionen stärker förutsättningarna. För Ale handlar det framför allt om möjligheten att nå de dryga 60-talet gymnasieungdomar i år 2 på Mimers Hus i Kungälv. För denna grupp var svarsfrekvensen 56 procent. Men en mer avgörande faktor är att Göteborg inte har genomfört LUPP 2023.⁷ Även om flertalet gymnasieskolor i Göteborg har hjälpt till att skicka vidare ett mejl med enkätlänk till berörda Aleungdomar (stort tack till dessa skolor!) är detta huvud-

⁴ Berör 14 ungdomar.

⁵ I åk8 berör detta 17 elever på Aroseniussskolan. MUCF har på nationell nivå tagit fram en översiktlig statistikrapport för målgruppen baserat på resultat från samtliga 20 kommuner i landet som genomfört Anpassad LUPP 2023. Se vidare www.mucf.se/lupp.

⁶ Ungdomarna kan också ha nåtts personligen via enskilda mejl från projektgruppen och via sociala medier.

⁷ Inte heller, kommunövergripande, något tidigare år.

förklaringen till den låga svarsfrekvensen i gymnasiegruppen. Brev är inte alls lika effektivt som ett organiserat klassrumsgenomförande. Av de cirka 275 Ale-ungdomar som vid tiden för genomförandet av LUPP var registrerade som år 2-elever på en gymnasieskola i Göteborg var svarsfrekvensen bara 6 procent.

Även om svaren från de 105 gymnasieungdomarna i Ale som besvarat LUPP 2023 mot denna bakgrund inte redovisas i den här rapporten kommer svaren att ingå i det större svarsunderlag som GR, FoU i Väst kommer att analysera och redovisa på regional nivå, i en rapport som kommer att publiceras hösten 2024. Här kommer fokus att vara på mönster i svaren och skillnader mellan grupper men inte på procent-nivåer för Ales gymnasieungdomar som helhet. Ale kommun kommer också att ta vara på de fritextsvar som ungdomarna gett på öppna frågor i enkäten, svar som kan användas som utgångspunkt för dialog med kommunens unga.

Genomförande och svarsfrekvens i åk8

Åk8-eleverna besvarade LUPP 2023 under perioden 2 oktober – 28 november 2023, 93 procent av svaren inkom dock under oktober månad.

Ungdomarna har besvarat enkäten i klassrumsmiljö, via en digital länk. Det kan undantagsvis ha förekommit att någon elev besvarat enkäten i efterhand via en länk.

Målgruppens urval omfattar 440 elever fördelat på fyra skolor: Aroseniuskskolan, Bohusskolan, Da Vinciskolan och Ahlafors fria skola. Totalt erhöles svar från 323 ungdomar, motsvarande en sammantagen svarsfrekvens på 73 procent.

Svarsfrekvensen varierar dock stort mellan skolorna, vilket i första hand rör sig om en väsentligt lägre svarsfrekvens på Da Vinciskolan, 58 procent. Det finns ingen känd orsak till bortfallet, enkäten ska ha genomförts i samtliga klasser. På de övriga tre skolorna varierar svarsfrekvensen mellan 79 och 83 procent. Det här förhållandet innebär att eleverna på Da Vinciskolan är underrepresenterade i det sammantagna svarsunderlaget – hade samtliga av skolans elever svarat hade de stått för 34 procent av svaren medan bortfallet gör att de i stället står för 26 procent (8 procentenheters skillnad). De övriga skolorna är därmed något överrepresenterade, vilket tydligast gäller Aroseniuskskolan och Bohusskolan (4 respektive 3 procentenheters övervikt).

Vidare har tjejer har svarat i något större utsträckning än killar vilket gör även tjejer något överrepresenterade i svarsunderlaget (2 procentenheters skillnad mellan svarsunderlaget och hela elevunderlaget).

Enkäten innehöll en fråga om vilket område i kommunen som ungdomen bor i. Frågans svarsalternativ omfattade 13 områden i Ale (se vidare nästa avsnitt)⁸, och var aktuell bara för de elever som svarat att de bor i Ale kommun⁹. Antalet elever per område är relativt litet, det varierar mellan 17 och 50 elever. Svarsfrekvensen i grupperna varierar mellan 37 och 108, där den lägsta gäller "Nödinge: södra" som är ett upptagningsområde Da Vinciskolan, vilket alltså kan förklara den låga svarsfrekvensen för området. I resultatredovisningen har de 13 områdena lagts samman till fem övergripande kommunområden: Surte/Bohus; Nödinge;

⁸ Enkätfrågan var kompletterad med en digital popup-funktion där ungdomarna kunde fylla i sin gatuadress och få fram aktuellt svarsalternativ (adressuppgiften fylldes i helt fristående från enkäten, utan att kunna kopplas till resultaten, och ingen information sparades).

⁹ Två ungdomar som besvarat frågan om hemkommun med "Annan kommun" och i text angett "Skeplanda" respektive "Surte" har kodats om till boende i Ale kommun, och i respektive område.

Nol/Alafors; Älvängen; Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr. Svarsfrekvensen för dessa fem större områden varierar mellan 60 och 81 procent. Variationen innebär att den geografiska profilen på svarsunderlaget är något skev i förhållande till urvalet, men skillnaden är förhållandevis liten. Det tydligaste gäller att Nödingeborna är underrepresenterade i svarsunderlaget, där de utgör 16 procent mot 20 procent i urvalet (4 procentenheters skillnad). Tvärtom är de boende i Älvängen och Surte/Bohus något överrepresenterade (med 2 procentenheter vardera). Och det gäller även den relativt lilla grupp som uppger sig bo i en annan kommun än Ale (3 procentenheter). Skevheten i boendegeografi är alltså relativt begränsad.

Detaljerad information om urval, svarsfrekvens och representativitet återfinns i rapportens bilaga.

Sammantaget visar bortfallsanalysen att svarsunderlaget, trots bortfallet, ger en tämligen representativ bild av åk8-ungdomarna i de avseenden som går att kontrollera. Men det är värt att beakta att Da Vincielevernas röster är lite sämre representerade i rapportens resultat jämfört med övriga elever i kommunen.

Eftersom bortfall i skolundersökningar generellt tenderar att vara kopplat till frånvaro riskerar resultaten även att i någon mån underskatta olika tecken på ohälsa och tvärtom överskatta engagemang i såväl skolfrågor som vidare samhällsfrågor.

Om resultatredovisningen

Resultaten redovisas genomgående uppdelat på killar och tjejer¹⁰. Ales resultat jämförs samtidigt med ett "GR-snitt" baserat på resultaten från samtliga tio kommuner i Göteborgsregionen som genomfört LUPP i åk8¹¹. Genomsnittet avser resultatet i en genomsnittlig "GR-kommun" oavsett hur många ungdomar som bor i kommunen, det vill säga kan sägas vara en referenspunkt utifrån ett verksamhetsperspektiv.¹²

Nästan samtliga redovisade frågor och resultat från LUPP 2023 kan jämföras med Ales tidigare LUPP-resultat. Det varierar hur långt tillbaka jämförbarhet finns, men i några fall ingår sex år i rapportens tidserier: 2007, 2010, 2013, 2017, 2020 och 2023.

Därutöver redovisas resultaten 2023 nedbrutna på fem övergripande boendeområden inom Ale kommun:

- Surte, Bohus
- Nödinge
- Nol, Alafors
- Skepplanda, Alvhem, Hålanda, Starrkärr
- Älvängen.

Områdena utgår från kommunens 13 så kallade Regionala Statistikområden (RegSO)¹³. Antalet enkätsvar varierar mellan 47 och 89 svar per område (se bilagans tabell 1).

¹⁰ De 10 personer som har svarat "annan könstillhörighet" ingår i redovisningen av samtliga.

¹¹ Ale, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

¹² Alternativet är att redovisa resultatet för en *genomsnittlig ungdom* i kommunerna sammantaget, där resultatet i större kommuner, med fler invånare, får större genomslag än resultatet i mindre kommuner. Genomsnittet som redovisades i LUPP-rapporterna 2017 och 2013 är av detta slag. Att det är olika kommuner som har ingått olika år är också en orsak till att "GR-snittet" inte kan jämföras över tid.

¹³ <https://scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/regso---regionala-statistikomraden/>

Sammanfattade resultat

LUPP 2023 i Ale visar till exempel att...

- Var fjärde ungdom i Ales årskurs 8 tycker att det finns för lite att göra på fritiden – och mer än var tredje saknar fritidsaktiviteter där de bor. Med det lokala perspektivet är andelen större än 2020, och större än genomsnittet för de tio kommuner i Göteborgsregionen som genomfört LUPP 2023.
- Ungefär hälften av ungdomarna i åk8 är medlemmar i en förening, en andel som minskat sedan första LUPP-mätningen 2013, tydligast bland tjejer.
- Andelen åk8-ungdomar som uppger att de är ganska eller mycket nöjda med fritiden har ökat något sedan första mätningen 2017.
- Jämfört med 2020 är färre ungdomar i åk8 nöjda med undervisningen i skolan och möjligheten till hjälp och stöd, och även i relation till GR-snittet.
- Det är färre åk8-ungdomar som trivs och är trygga i skolan jämfört med 2020 – bara var femte tjej anger att hon alltid är trygg där (en obligatorisk miljö).
- Många elever vill vara med och bestämma i olika skolfrågor – men det är färre som upplever att de får göra det.
- Knappt var fjärde åk8-ungdom vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen – en betydligt mindre andel än i tidigare LUPP-mätningar.
- Ungefär tre av tio åk8-ungdomar beskriver att de under det senaste halvåret blivit utsatt för brott eller hot – fler killar än tjejer. En stor del av hoten sker på sociala medier / online. Nästan var femte ungdom i åk8 har sett någon annan bli utsatt för våld.
- Ungefär fyra av tio åk8-ungdomar uttrycker otrygghet i vardagsmiljön – fler tjejer än killar. Kollektivtrafiken och stan/centrum och är de miljöer som flest upplever som otrygga, särskilt tjejer.
- Ungefär var tredje ungdom i åk8 uppger att hen har blivit utsatt för mobbning eller utfrysning under det senaste halvåret, en ökning jämfört med 2020.
- Den självskattade hälsan har minskat successivt sedan 2010. Jämfört med 2020 tycks den dock vara något bättre bland tjejer – men tvärtom sämre bland killar. Likväl är könsskillnaden fortfarande stor med sämre hälsa bland tjejer.
- Även om andelen tjejer som rapporterar regelbundna hälsobesvär är mindre än 2020 gäller det fortfarande oftare tjejer än killar. Stress är särskilt vanligt.
- 18 procent av ungdomarna i åk8 hade ett sommarjobb senaste sommaren – något färre än GR-snittet, men i Ale dubbelt så många som pandemiåret 2020.
- Sju av tio ungdomar i åk8 räknar med att de kommer att läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare) – färre än 2020, och lite färre än GR-snittet.
- 85 procent av ungdomarna i åk8 uppger att de ser positivt på framtiden – men en minskande andel hos både tjejer och killar sedan första mätningen 2017.

Mer detaljerade resultat återfinns i rapportens diagramdel. Resultaten från samtliga temaområden sammanfattas mer utförligt i följande avsnitt.

Fritid

Var fjärde åk8-ungdom i Ale tycker att det finns för lite att göra på fritiden. Detta gäller tjejer i högre grad än killar (29 mot 19 procent. Resultatet är mycket likt GR-snittet. Sett över tid har andelen kritiska röster minskat sedan 2013 hos både tjejer och killar.

Lite fler saknar fritidsaktiviteter där de bor, detta gäller fler än var tredje – en lite större andel än GR-snittet (36 mot 30 procent). Här saknas dock könsskillnad (gäller även GR-snittet). Andelen har varierat över tid, särskilt hos tjejerna där den 2023 är ungefär jämnstor med den i mätningen 2017 – men dubbelt så stor som 2020.

Både när det gäller fritidsutbudet lokalt och mer generellt är kritiken vanligast bland de åk8-ungdomar som bor i Älvängen och i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr.

Ungefär varannan ungdom i åk8 uppger sig vara medlem i en förening, killar i något högre grad än tjejer (58 mot 49 procent). Särskilt tjejernas andel är mindre än GR-snittet (61 procent). Det är också särskilt hos tjejerna som vi ser en vikande trend sedan 2013 (från 69 till 49 procent) medan killarnas andel bara är lite mindre jämfört med 2013 (58 mot 62 procent).¹⁴ Inom Ale är andelen föreningsmedlemmar störst i Skepplanda/Alvhem/ Hålanda/Starrkärr samt Nödinge.

På frågan hur nöjd eller missnöjd man är med fritiden speglar Ales åk8-ungdomar GR-snittet. 92 procent svarar att de är ganska eller mycket nöjda, med tendens till något nöjdare killar, vilket gäller även tidigare år. Över tid finns en tendens till lite ökad nöjdhet bland både tjejer och killar. Skillnaderna mellan kommunområdena är små.

Nästan alla svarar att de är ganska eller mycket nöjda när det gäller kompisar, även det med tendens till ökad andel efter 2017, tydligast hos tjejerna.

För en del ungdomar sätter ekonomin gränser för fritidsaktiviteterna. I Ale beskriver 9 procent av ungdomarna i åk8 upprepade erfarenheter av att inte kunna göra eller köpa något ”som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd”. Detta är strax under GR-snittet (11 procent). Det handlar likväl om en relativt sett stor ökning jämfört med 2020 (3 procent). Även andelen som oroar sig för sina föräldrars ekonomi är större 2023 än 2020: 7 mot 4 procent. I båda fallen är andelen 2023 större hos tjejer än killar. Och sett till Ales kommunområden är andelen i båda dessa fall mindre än kommungenomsnittet i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr. I övrigt är skillnaderna mycket små eller inte entydiga för båda enkätfrågorna.

Skolan

På frågan om vad de tycker om skolundervisningen svarar drygt två av tre ungdomar i åk8 att den är ganska eller mycket bra: 72 procent av tjejerna, 69 procent av killarna. På totalen är det ungefär lika många som är nöjda med möjligheten att få hjälp eller stöd vid behov, men bland tjejerna är det färre som är nöjda med detta, 65 procent, medan det gäller fler killar, 72 procent. Könsskillnaden går alltså åt andra hållet vad gäller stödet (även i GR-snittet). Ales resultat är lite

¹⁴ Att andelen i båda åldersgrupper var störst 2013 ska tolkas försiktigt på grund av att enkätfrågan var annorlunda utformad då.

sämre än GR-snittet i båda fallen. Resultat är också sämre jämfört med 2020, då flera av både tjejerna och killarna i Ale var nöjda med såväl undervisningen som möjligheten till stöd. Inom kommunen är andelen nöjda, om vi ser till båda dessa delar av skolundervisningen, störst bland de åk8-ungdomar som bor i Surte/Bohus.

Ungefär sex av tio ungdomar i åk8 uppger att de trivs med stämningen i skolan. Det gäller dock tjejer i lägre grad än killar: 55 mot 69 procent, ett könsmönster som avspeglas i GR-snittet och även i Ales tidigare resultat. Hos både tjejer och killar är andelen som trivs samtidigt mindre 2023 än 2020. Utifrån kommunens geografi tycks skoltrivseln vara mest utbredd bland de åk8-ungdomar som bor i Surte/Bohus.

Inte ens tre av tio ungdomar i åk8 uppger att de *alltid* är trygga i skolan, en för dem obligatorisk miljö. Bland tjejer gäller det bara var femte. Men hos både tjejer och killar har andelen minskat jämfört med 2020, och för båda könen är andelen trygga mindre än GR-snittet. Inom Ale är andelen alltid trygga minst bland de åk8-ungdomar som bor i Nödinge.

Det finns ett utbrett intresse för att vara med och bestämma i olika skolfrågor. Det gäller allra mest hur man arbetar, vad man får lära sig och skolmaten, som grovt räknat 70 procent uppger att de vill vara med och bestämma om. Drygt 60 procent ger motsvarande svar beträffande schemat, proven och läxorna, och drygt hälften beträffande skolans regler och den inre skolmiljön – medan lite mindre än hälften vill bestämma om den yttre skolmiljön.

Det är dock väsentligt färre som upplever att de får vara med och bestämma om dessa skolfrågor, mellan 17 och 34 procent. Denna typ av ”inflytandegap” är allra störst, relativt sett, ifråga om schemat. Minst är gapet gällande skolmiljön och arbetsformerna. Medan det mindre gapet beträffande skolmiljön i första hand bottnar i ett mindre intresse är det beträffande arbetsformer resultatet av en relativt stor andel som upplever att de var vara med och bestämma om dessa.

Den här typen av inflytandegap är inget nytt eller unikt för Ale. Med fokus på dels arbetsformer, dels skolmiljön inne, kan konstateras att resultatet för Ale ungefär speglar GR-snittet. Inflytandegapets storlek har varierat lite de fem år som Ale gjort LUPP. I båda fallen har gapet krympt något 2023 jämfört med 2020, tydligast beträffande den inre skolmiljön där intresset har minskat något samtidigt som upplevelsen av inflytande har ökat svagt. I båda fallen är inflytandegapet lite större hos tjejerna än killarna, tydligast beträffande arbetsformer till följd av både lite större intresse och lite mindre upplevt inflytande.

Politik och samhälle

Knappt var fjärde ungdom i åk8 uppger att de vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen: 24 procent av killarna, 22 procent av tjejerna. Andelen är mindre än GR-snittet, särskilt hos tjejerna. Det här är en kraftig minskning jämfört med 2020, särskilt hos tjejerna där andelen 2023 inte ens är hälften så stor (2020: 47 procent). Förändringen jämfört med tidigare års LUPP-mätningar är stor även i övriga GR-kommuner som gjort LUPP 2023.¹⁵ I Ale 2023 är andelen som uttrycker intresse för av att få vara med och påverka störst bland åk8-ungdomarna som bor i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr.

¹⁵ Det kan tilläggas att även intresset för politik och för samhällsfrågor generellt är mindre i LUPP 2023 jämfört med LUPP 2020 sett sammantaget till de GR-kommuner som ingått dessa år.

En del ungdomar har på olika sätt gett uttryck för sina åsikter i samhällsfrågor eller politik under det senaste året, offentligt eller i dialog med vänner eller familj¹⁶. Det gäller ungefär fyra av tio ungdomar i åk8 (39 procent), oftare tjejer än killar (43 mot 32 procent). Därutöver uppger ytterligare några (5 procent) att de kan *tänka sig* att göra det. Könsmönstret med lite mer samhällsengagerade tjejer än killar är tydligare i Ale än i GR-snittet. Ungdomarna i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr avviker tydligast från kommunbilden, med minst andel som uppger att de gjort något av det som enkätfrågan täcker.

Bara var sjätte ungdom i åk8 tror sig ha ganska eller mycket stora möjligheter att själv föra fram åsikter till beslutsfattare, killar som tjejer. Andelen är något mindre än GR-snittet, i första hand handlar det om en mindre andel hos killarna. Det är också killarnas andel som minskat jämfört med 2020 (17 mot 24 procent), då det fanns en könsskillnad även i Ale. (När det gäller jämförelsen med åren före 2017, särskilt med 2007 och 2010 ska noteras att frågans annorlunda formulering tidigare kan påverka jämförbarheten.) År 2023 återfinns de mest optimistiska åk8-ungdomarna härvidlag i Surte/Bohus och Nödinge och de mest pessimistiska i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr.

I sammanhanget kan noteras att mindre än hälften av ungdomarna i åk8 uttrycker ett ganska eller mycket stort förtroende för politiker, killar i något högre grad än tjejer: 46 mot 41 procent. Könsskillnaden är större i GR-snittet med något mer intresserade killar än i Ale. Ales andel är också något mindre än 2020 hos både killar och tjejer. Inom Ale 2023 är politikerförtroendet mest utbrett bland de åk8-ungdomar som bor i Nödinge och minst vanligt bland dem i Surte/Bohus.

I jämförelse uttrycker 70 procent av ungdomarna motsvarande förtroende för vuxna i allmänhet – även i detta fall lite fler killar än tjejer (74 mot 67 procent). Resultatet är ungefär detsamma som GR-snittet (där könsskillnaden är något större). Över tid anas en svagt positiv trend hos både tjejer och killar. Skillnaderna mellan kommunområdena är relativt små.

LUPP-enkäten innehåller en fråga om ungdomarnas kunskaper om sina rättigheter enligt barnkonventionen samt om deras uppfattning om de flesta vuxnas kunskaper inom samma område.¹⁷ Nästan varannan ungdom i åk8 uppger att de åtminstone delvis känner till sina rättigheter (en del av dessa vet även vad rättigheterna kan innebära för dem i praktiken). Könsskillnaden är mycket liten: 50 procent av tjejerna och 47 procent av killarna. Ales andelar är lite mindre än GR-snittet.

Tilltron är generellt större till ”de flesta vuxnas” kunskaper om barnkonventionen. Sex av tio ungdomar i åk8 uppger att de tror att de flesta vuxna åtminstone delvis känner till barnets rättigheter. I detta fall är könsskillnaden något större: 64 procent av tjejerna mot 58 procent av killarna. Både tjejernas och killarnas andelar är lite mindre än GR-snittet. Medan tilltron till den egna kunskapen är minst utbredd bland åk8-ungdomarna som bor i Surte/Bohus är tilltron till vuxnas kunskap minst utbredd i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr, och mest utbredd i Nödinge.

¹⁶ De sju delfrågorna lyder: Tagit kontakt med någon politiker, tjänsteperson eller beslutsfattare i kommunen; Skrivit ett förslag (medborgarförslag) till kommunens politiker; Deltagit i demonstration; Diskuterat samhällsfrågor/ politik på forum eller bloggar på internet; Gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet; Diskuterat samhällsfrågor/politik med vänner eller familj; Engagerat dig politiskt/i en samhällsfråga genom en förening* [följt av förklaring i not]. En liknande fråga har ingått i tidigare LUPP-enkät, med färre delfrågor, vilket gör att den inte är jämförbar i sin helhet.

¹⁷ Frågorna och svarsalternativen är något reviderade jämfört med en liknande fråga i LUPP 2020

Trygghet

Ungefär tre av tio ungdomar i åk8 uppger att de under det senaste halvåret blivit utsatta för brott – stöld, misshandel och/eller sexuellt våld/utnyttjande – eller hot om brott. Killar anger detta i något högre grad än tjejer, en könsskillnad som i varierande mån har framträtt i Ales LUPP-mätningar sedan 2013 men som är störst 2023. Det är också hos killarna som andelen utsatta har ökat mest jämfört med 2020. Könsskillnaden finns även i GR-snittet, som 2023 är mycket likt Ales resultat. Inget av Ales kommunområden avviker enskilt från övriga områden.

Det flest åk8-ungdomar har utsatts för (under halvårsperioden) är hot: 16 procent uppger att de har blivit hotade online och 13 procent ”IRL – och läggs dessa erfarenheter samman har 22 procent upplevt hot antingen online eller IRL (dessa erfarenheter överlappar delvis). Näst vanligast är att ha blivit utsatt för stöld, vilket gäller 15 procent av åk8-ungdomarna. På nästa nivå uppger 9 procent att de under det senaste halvåret har utsatts för misshandel. Och därtill uppger 5 procent att de utsatts för sexuellt våld/utnyttjande online, och 3 procent att de har blivit detta IRL – sammantaget är det 6 procent som blivit utsatta för sexuellt våld/utnyttjande. Medan tjejerna i högre grad än killarna uppger att de har utsatts för sexuellt våld/utnyttjande är det en större andel killar som vittnar om att ha utsatts för, särskilt, stöld och misshandel men även hot.

Utifrån den enkätfråga som ingått i LUPP 2023 framgår också att nästan var femte ungdom i åk8 har sett någon annan bli utsatt för misshandel eller våld under det senaste halvåret: 21 procent av killarna och 16 procent av tjejerna. Det är vidare 7 procent av ungdomarna som uppger att de under samma tidsrymd har varit med om att någon har spridit bilder på dem mot deras vilja: 8 procent av killarna, 6 procent av tjejerna.

En analys av den upplevda tryggheten i nio olika vardagsmiljöer pekar på att ungefär fyra av tio ungdomar i åk8 upplever otrygghet i minst någon av ett antal vardagliga miljöer. Könsskillnaden är stor: 49 procent av tjejerna mot 30 procent av killarna uppger att de sällan eller aldrig är trygga i minst en av de nio miljöer som ingår i enkätfrågan. Resultaten speglar GR-snittet, killarnas nivå ligger strax över detta. På totalen är andelen otrygga åk8-ungdomar i Ale 2023 densamma som 2020, men medan tjejernas andel tycks ha minskat något (ännu mer relativt 2017) har killarnas andel ökat något (men andelen var större 2017). Åk8-ungdomarna som bor i Nödinge sticker ut som otrygga i lite högre grad än kommungenomsnittet (samtidigt som dessa alltså i relativt låg grad hade erfarenhet av brott/hot under det senaste halvåret).

De miljöer som flest ungdomar i åk8 uppfattar som otrygga är kollektivtrafiken (”på buss, tåg eller liknande”) och stan/centrum. Här är nästan var fjärde ungdom otrygg. Det finns dock en påtaglig könsskillnad där det i båda avseenden handlar om ungefär 30 procent av tjejerna att jämföra med 14 respektive 18 procent av killarna. Även på internet är tjejerna mer otrygga, men i lägre grad (11 procent totalt). Killarna uppger i stället i högre grad otrygghet på ungdomens hus/fritidsgård (baserat på den grupp av ungdomar som var berörda av frågan). När det gäller otrygghet i skolan och till och från skolan är andelen relativt jämnstora hos tjejer och killar; på totalen uppger 18 procent att de sällan eller aldrig är trygga i skolan, och 11 procent svarar detsamma beträffande vägen till eller från skolan.

Nästan var tredje ungdom i åk8 uppger att hen har blivit mobbad, trakasserad eller utfrys under det senaste halvåret. 7 procent uppger att de varit utsatta under en längre period. Tjejer framstår som mer drabbade än killar. För både tjejer och killar är Ales andel något större än GR-snittet. Men större skillnad gäller Ales resultat 2023 jämfört med 2020: 32 mot 23 procent sett till samtliga i åk8 (den var dock mer jämförbar 2017: 36 procent). Inom Ale är andelen med aktuell erfarenhet av mobbning störst bland åk8-ungdomarna som bor i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr och i Nödinge.

36 procent av ungdomarna i åk8 uppger att de under senaste halvåret har blivit orättvist behandlade, ”på ett sätt så att du har mått dåligt”. Andelen minskar till 11 procent sett till dem som upplevt detta flera gånger. Även erfarenheten av orättvis behandling är mer utbredd bland tjejer än killar, men inte när det gäller upprepade erfarenhet. Jämfört med GR-snittet är den största skillnaden att det är en mindre andel av Ales tjejer som har erfarenhet upprepade orättvis behandling (GR-snittet visar på en relativt sett stor könsskillnad med mer utsatta tjejer även här). Med fokus på upprepade orättvis behandling har andelen utsatta tjejer också minskat över tid medan killarnas andel är större 2023 än 2020. Inom Ale avviker åk8-ungdomarna som bor i Älvängen med mindre andel jämfört med övriga kommunområden.

Hälsa och livstillfredsställelse

Inte ens två av tre ungdomar i åk8 beskriver sin hälsa som ganska eller mycket bra (65 procent) – och bara lite mer än varannan tjej: 57 procent, att jämföra med 77 procent av killarna. Könsskillnaden är emellertid ännu större med fokus på de som beskriver sin hälsa som *mycket* bra: 18 mot 42 procent. Den självskattade hälsan hos tjejerna har minskat kontinuerligt mellan 2010 och 2020 (från 73 till 52 procent), men 2023 är andelen som svarade att hälsan var åtminstone ganska bra något större än 2020. Hos killarna har andelen varierat mellan 74 och 87 procent de sex mätåren, utan entydig trend.

Könsskillnaden är markant även när det kommer till rapportering av hälsobesvär. Två av tre tjejer uppger någon typ av hälsobesvär – huvudvärk, magont, stress, nedstämdhet/deppighet och/eller sömnproblem – som de har haft minst flera gånger i veckan under det senaste halvåret. Hos killarna gäller det varannan. Könsskillnaden har emellertid varit ännu större, i första hand till följd av en mindre andel tjejer som rapporterar besvär 2023 än tidigare men också en något större andel killar som gör det.

Medan andelen tjejer som rapporterar hälsobesvär i Ale hösten 2023 är mindre än GR-snittet är andelen killar tvärtom större. Från det omvända perspektivet är andelen tjejer med god självskattad hälsa 2023 något större än GR-snittet och killarnas andel tvärtom något mindre.

Inom Ale är andelen åk8-ungdomar som rapporterar regelbundna hälsobesvär i Nol/Alafors och i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr lite större än kommungenomsnittet och andelen i Surte/Bohus tvärtom mindre. Det är bara i Skepplanda/Alvhem/Hålanda/Starrkärr som detta resultat matchas med sämre självskattad hälsa.

Det allra vanligaste hälsobesväret är stress. Det är särskilt tydligt hos tjejerna, med mer än hälften uppger sig ha besvär av stress flera gånger i veckan (57 procent). För

killarna gäller det knappt var fjärde (23 procent). Bland killarna är det i stället vanligast med insomningssvårigheter och näst vanligast dålig nattsömn. Dessa två områden är också de av de kartlagda som är vanligare hos killarna än tjejerna. Nedstämdhet, huvudvärk, magont är vanligare bland tjejerna än killarna. Det är också en större andel tjejer som uppger att de minst flera gånger i veckan känner sig aggressiva eller arga – 39 procent, mot 23 procent av killarna. Detta är ett nytt ”besvärsområde” i enkätfrågan 2023 som inte ingår i det mått på hälsobesvär som har redovisats i tidigare GR-rapporter och inte heller har tagits med i det sammanfattade måttet på hälsobesvär i denna rapport.

LUPP-enkäten 2023 innehåller en fråga där respondenten ombeds att reflektera över vad de eventuella psykiska hälsobesvären i föregående fråga beror på.¹⁸ Frågan är inte knuten till något enskilt besvär utan allmänt formulerad. Svartalternativen inkluderar 12 orsaker samt möjligheten att svara ”annat” och ”vet inte” (personer utan hälsobesvär kunde först ange det som svar och gå vidare till nästa fråga). Den utan konkurrens vanligaste orsaken till hälsobesvären enligt ungdomarna själva är skolarbete. Totalt anger 62 procent av ungdomarna i åk8 skolarbete som orsak, en större andel tjejer än killar: 73 mot 50 procent. Övriga orsaker som omfattas av enkätfrågans svartalternativ nämns av som mest 20 procent av samtliga. Tjejer anger det mesta i större utsträckning än killar med ett tydligt undantag: ”datorspelande”.

Det kan noteras att nästan var femte åk8-ungdom besvarar frågan med ”Jag vet inte”, dubbelt så ofta killar som tjejer (26 mot 12 procent). Nästan lika många anger för övrigt ”Annat” som orsak (20 procent av tjejerna, 12 procent av killarna) – en viktig fråga att borra vidare i tillsammans med ungdomarna i återkopplingen av resultaten. De övergripande resultaten med skolarbetet i topp av ungdomarnas egna förklaringar till hälsobesvär känns igen från de kommuner som tidigare haft med den här frågan som extrafråga i LUPP.

Ungefär sju av tio ungdomar i åk8 uppger att de tränar – ”så att du blir andfådd eller svettas” – flera gånger i veckan. 14 procent uppger tvärtom att hen gör det som oftast några gånger i månaden (då anger ändå enkätfrågan: ”Räkna träning både i och utanför skolan.”). Resultaten visar på betydligt mer träningsaktiva killar än tjejer: 81 procent mot tjejernas 59 procent tränar flera gånger i veckan – medan sällangruppen utgör 10 respektive 18 procent. Även GR-snittet visar på mer träningsaktiva killar men där är könsskillnaden inte riktigt lika stor. Och det är särskilt andelen för Ales tjejer som är mindre än GR-snittet (59 mot 68 procent). Andelen tjejer i Ale som tränar regelbundet 2023 är också mindre än 2020 – medan killarnas andel är större än 2020. Det kommunområde som avviker tydligast från kommungenomsnittet är Nol/Alafors med en mindre andel åk8-ungdomar som tränar regelbundet än i övriga områden.

Bara 2 procent av ungdomarna i åk8 uppger att de röker cigaretter minst varje vecka. Ales LUPP-mätningar visar på en kontinuerlig nedgång i rökning från 2013, med aning till trendbrott 2023 på en låg nivå (2020 var andelen 1 procent). Ales andel 2023 är på jämförbar nivå med GR-snittet. I LUPP 2023 ställs även en fråga om e-cigaretter, och detta är det något fler som röker: 5 procent totalt (minst varje vecka), en något större andel tjejer än killar (7 mot 4 procent). Andelen är något

¹⁸ Frågan har, i nästan samma utformning, ställts av enskilda kommuner i Göteborgsregionen i tidigare LUPP-enkäter.

mindre än GR-snittet (8 procent på totalen). Både beträffande cigaretter och e-cigaretter sticker Nol/Alafors ut med en tydligt större andel än kommungenomsnittet.

Vidare uppger 4 procent av ungdomarna i åk8 att de snusar minst varje vecka, killar likväl som tjejer (men ingen av eleverna i Surte/Bohus). Detta innebär ett trendbrott från en tidigare successiv nedgång som varit tydligast hos killar, där andelen minskade från 10 till 1 procent från 2007 till 2020. Ales resultatet ligger likväl strax under GR-snittet.

Fem procent av ungdomarna i åk8 uppger att de minst någon gång i månaden dricker alkohol i form av starköl, starkcider, alkoholisk vin eller sprit. Det finns inga tydliga könsskillnader. Utifrån boendegeografien kan noteras att ingen av eleverna i Surte/Bohus uppger att de dricker alkohol varje månad. Andelen för Ale totalt är något mindre än GR-snittet (7 procent). Andelen har minskat kontinuerligt sedan Ales första LUPP-mätning 2007, då 17 procent av åk8-ungdomarna uppger att de drack varje månad. Det ska observeras att den här typen av enkätresultat, baserat på relativt små svarsunderlag, är känsliga för oseriösa svar, som kan förekomma i grupper/klasser med ganska stort genomslag på ett genomsnitt. Det finns också anledning att påminna om att bortfall på skolenkäter som beror på elevfrånvaro som kan samvariera med alkohol- och droganvändning.

Det stora flertalet ungdomar i åk8 har aldrig använt narkotika men 4 procent uppger att de har gjort det (4 procent killar, 3 procent tjejer). GR-snittet är något högre: 6 procent. För Ales killar var andelen större det första jämförbara LUPP-resultatet 2013, då den var 6 procent. Därefter har andelen varit 3–4 procent. Tjejernas andel har legat mer beständigt på 2–3 procent. Återigen ska påminnas om att den här typen av statistikunderlag är känsliga för oseriösa svar och svarsbortfall. Det gör det också vanskligt att tolka skillnader mellan kommunområden, som samtidigt kan ge viktiga signaler.

I LUPP 2023 ingår, i samma huvudfråga som nikotin och alkohol, en delfråga som rör vanan att spela om pengar. 5 procent av ungdomarna i åk8 uppger att de brukar göra det minst varje månad. Det gäller i första hand killar (9 procent; mot 1 procent av tjejerna). Ales resultatet liknar på månadsnivå GR-snittet. Inom Ale avviker åk8-ungdomarna i Surte/Bohus tydligast från kommungenomsnittet genom att inga som besvarade enkäten uppger att de spelar minst varje månad.

87 procent av ungdomarna i åk8 uppger att de är ganska eller mycket nöjda med sina liv: 90 procent av killarna, 85 procent av tjejerna. Tjejernas andel är klart större än 2020, vilket resulterar i att den tidigare mycket större könsskillnaden krympt väsentligt. Ales resultat ligger strax under GR-snittet på totalen, men det gäller dock endast killarna. Variationen mellan de fem övergripande kommunområdena är liten.

Arbete

Av samtliga ungdomar i åk8 var det 18 procent som hade ett sommarjobb senaste sommaren, det vill säga före höstterminens start: 19 procent av killarna, 16 procent av tjejerna. Detta är en påtaglig ökning jämfört med 2020 (ett år färgat av Covid 19-pandemin), men för tjejerna är det en ökning även i ett längre tidsperspektiv. Andelen av Ales åk8-ungdomar som sommarjobbade 2023 är dock lite mindre än GR-snittet, tydligast beträffande killarna. Sett till kommunområdena

är andelen störst i Skepplanda/Alvhem/ Hålanda/Starrkärr och minst i Älvängen och Nödinge. Det kan också noteras att det är nästan lika många som sommarjobbade som sökte ett sommarjobb men inte fick något (16 procent totalt).

Framtid

Sju av tio ungdomar i åk8 räknar med att de kommer att läsa vidare på gymnasiet (frågan anger ”direkt eller senare”). Det gäller tjejer i högre grad än killar: 76 mot 64 procent. Detta är en påtaglig minskning jämfört med 2020, allra tydligast hos killarna där andelen minskat med 15 procentenheter. På totalen har andelen minskat från 83 till 70 procent. Ales andel 2023 är också något mindre än GR-snittet (74 procent), vilket i första hand handlar om en mindre andel hos Ales killar (64 mot 71 procent). Det är förhållandevis små skillnader utifrån kommunområde men planer på att läsa vidare på gymnasiet tycks vara minst vanligt åk8-ungdomarna i Skepplanda/Alvhem/ Hålanda/Starrkärr och Nol/Alafors.

85 procent av ungdomarna i åk8 ger uttryck för en ganska eller mycket positiv framtidssyn, utan nämnvärd könsskillnad. Andelen har minskat sedan den första mätningen 2017, tydligast hos killarna. Nivån 2023 är strax under GR-snittet, vilket i första hand gäller killarna (84 mot 91 procent). Skillnaderna mellan de olika kommunområdena är relativt små.

Slutord

I sammanfattningar av enkätresultat försvinner lätt enskilda ungas uppfattningar och erfarenheter i ”medelvärdets skugga”, såväl de mer positiva som de mer negativa. Det är viktigt att resultaten från enkäten används som ett dialogunderlag och aldrig som en sanning som gäller alla ungdomar. Detta är särskilt viktigt när det finns ett bortfall på enkäten, vilket i Ales fall tydligast gäller elever på Da Vinciskolan – elever som därmed är underrepresenterade i resultaten som helhet.

I tolkningar av ett enkätresultat är det alltid klokt att ställa sig frågan: Skulle resultatet vara detsamma om alla hade besvarat frågan? Det finns också anledning att vara källkritisk, exempelvis när det gäller resultat om alkohol- och droganvändning där det kan förekomma oseriösa inslag bland svaren.

Det är viktigt att betona att resultaten från LUPP 2023 är *ett* underlag att utgå från när ungdomars livssituation ska beskrivas och analyseras. Andra kunskapskällor behövs för att ge en både rikare och mer tillförlitlig bild av verkligheten.

Inte minst bör ungdomar involveras i det lokala analysarbetet. Deras medverkan och tolkningar behövs för att hitta relevanta och konkreta svar på de viktiga frågor som enkätresultaten väcker. Här är det också viktigt att inte bara diskutera de problem som enkätresultaten pekar på utan även ta vara på positiva resultat och erfarenheter.

I ett långsiktigt utvecklingsarbete för och tillsammans med kommunens ungdomar är LUPP-enkäten ett etablerat redskap för att kartlägga och följa ungas livssituation. Värdet av en enkät växer med möjligheten till relevanta referenspunkter. LUPP-samarbetet inom Göteborgsregionen gör det möjligt att jämföra Ales resultat med grannkommunernas. Ännu viktigare är att Ales långsiktiga arbete med LUPP gör det möjligt att följa utvecklingen av ungas livssituation över en längre tid. Hösten 2026 är planen att de kommuner i Göteborgsregionen som genomför LUPP-undersökningen gör det närmast. Då blir det kanske möjligt att se hur situationen för Ales ungdomar har förändrats framöver – och i några fall kunna relatera 20 år tillbaka i tiden.

Bilaga

Tabell 1. Svarsfrekvensen i olika grupper, årskurs 8

		Antal elever	Antal enkätsvar	Svarsfrekvens i procent
	Samtliga	440	323	73
Skola	Aroseniussskolan ¹	183	148	81
	Bohusskolan	84	70	83
	Da Vinciskolan ²	149	86	58
	Ahlafors Fria Skola	24	19	79
Kön	Killar	219	150	68
	Tjejer	221	161	73
	Annan könstillhörighet	-	10	-
	Ej svar	-	2	-
Kommun- område	Surte, Bohus	58	47	81
	Nödinge ³	87	52	60
	Nol, Alafors	75	50	67
	Älvängen	115	89	77
	Skepplanda, Alvhem, Hålanda, Starrkärr	86	56	65
	Ej svar om kommunområde	-	6	-
	Annan kommun	19	23	>100

Kommentar:

¹ Elever i anpassad grundskola på Aroseniussskolan har inte omfattats av genomförandet med ordinarie LUPP och ingår inte i det redovisade urvalet, berör 17 elever.

² Det relativt stora bortfallet på Da Vinciskolan har ingen känd enskild orsak utifrån genomförandet. Alla klasser på skolan har omfattats.

³ I detta område är svarsfrekvensen mycket låg för "Nödinge: södra", vilket kan förklaras med att det är ett upptagningsområde för Da Vinciskolan, som har lägre svarsfrekvens än övriga skolor.

Tabell 2. Skola, kön och boendeområde i enkätsvaren jämfört med elevurvalet, årskurs 8

		Urvalet	Enkätsvaren	Differens (procentenheter)
Skola	Aroseniussskolan	5	6	1
	Bohusskolan	42	46	4
	Da Vinciskolan	19	22	3
	Ahlafors Fria Skola	34	26	-8
	Summa procent	100	100	
	Antal personer	440	323	
Kön	Killar	50	48	-2
	Tjejer	50	52	2
	Summa procent	100	100	
	Antal personer	440	311 ¹	
Boende- område	Surte, Bohus	13	15	2
	Nödinge	20	16	-4
	Nol, Alafors	17	16	-1
	Älvängen	26	28	2
	Skepplanda, Alvhem, Hålanda, Starrkärr	20	18	-2
	Annan kommun	4	7	3
	Summa procent	100	100	
Antal personer	440	317 ²		

Kommentar:

¹ Exkluderar 12 svarspersoner med annan eller okänd könstillhörighet.

² Exkluderar 6 svarspersoner med okänt boendeområde.

Resultatdiagram